

پروگرام کابینه صمصام السلطنه

مصوب ۹ رمضان ۱۳۹۲

ماده اول - قانون انتخابات که از مجلس شورای ملی میگذرد چون شرکت هیئت دولت در مباحثات آن لازم است وزراء مطالعه کرده رأی قطعی خود را در مواد آن اظهار خواهند نمود .

ماده دوم - چون در قوانین اساسی حاضره اصلی راجع به کیفیت تجدید نظر در آنها نوشته نشده و دولت تجدید نظر در قوانین مزبوره را لازم میدانند لهذا در موقع انتخابات آتی از طرف دولت اعلان میشود در صورتیکه ملت ایران با نظریات دولت در

تاریخ معرفی: ۲۹ رجب ۱۳۲۹

وزراء در تاریخ ۲۹ رجب ۱۳۲۹ بشرح ذیل معرفی شدند :

صمصام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر جنگ - وثوق الدوله وزیر امور خارجه - قوام السلطنه وزیر داخله حکیم الملک وزیر مالیه - مشیر الدوله وزیر عدلیه - دبیر الملک وزیر پست و تلگراف علاء السلطنه وزیر معارف و فواید عامه .

در تاریخ ۷ شعبان ۱۳۲۹ معاضد السلطنه بوزارت پست و تلگراف معرفی - در شب ۹ رمضان میرزا اسدالله خان کردستانی بمعاونت وزارت پست و تلگراف معرفی گردیدند .

کابینه دوم صمصام السلطنه

تاریخ معرفی ۷ ذی حجه ۱۳۲۹ .

وزراء بشرح ذیل معرفی شدند .

صمصام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر داخله - مشیر الدوله وزیر معارف - وثوق الدوله وزیر خارجه معاضد السلطنه وزیر پست و تلگراف - محتشم السلطنه وزیر عدلیه - ذکاء الملک وزیر مالیه سردار محتشم وزیر جنگ .

در تاریخ ۲۶ ذی حجه ۱۳۲۹ تغییرات زیر در کابینه بعمل آمده است :

آقای ذکاء الملک وزیر عدلیه - آقای حکیم الملک وزیر مالیه - آقای قوام السلطنه وزیر داخله

این موضوع موافق باشد اشخاصی را که بنمایندگی انتخاب مینمایند حق تجدید نظر در قوانین اساسی داشته باشند بنا بر این دولت برای اینکه رأی ملت را در این باب بفهمد پس از آنکه دوثلث از تمام منتخبین حاضر شوند مجلس را برای صلاحیت در تجدید نظر کافی دانسته در باب لزوم یا عدم لزوم تجدید نظر رجوع به رأی نمایندگان جدید خواهد نمود و هرگاه با اکثریت دوثلث آراء ازدوثلث مزبور رأی به تجدید نظر داده شد رأی ملت معلوم و شروع بمذاکرات راجعه بآن خواهد شد .

ماده سوم - چون باید هیئت دولت بقدر کفایت مقتدر بوده و اختیاراتی که لازمه تعهد مسئولیت است دارا باشند و در انجام تکالیف خود فقط مصالح مملکت را در نظر گرفته از القآت اشخاص یا مجامع غیر مسئول بهیچ وجه متأثر نشود در مواقعی که این قبیل اشخاص یا مجامع عقاید خود را بدون اطلاع و رجوع باولیای مسئول امور بموقع اجرا میگذارند و یا بواسطه بعضی اقدامات از قبیل انتشارات مجعول یا تشکیلات خفیه یا مشوب کردن اذهان در صدد تضعیف قوای دولت بر میآیند فوراً از آنها جلوگیری نموده مرتکبین را مجازات خواهد داد .

ماده چهارم - چون باید دولت در تمرکز قوای مملکت اهتمام فوری کرده از عدم مرکزیت و تشتت اقتدارات جلوگیری نماید برای ایفاء این مقصود تجدید نظر در قوانین انجمنهای ایالتی و ولایتی و بلدی با استفاده از مستشارهائی که از اروپا جلب شده اند لازم است و به مجلس پیشنهاد خواهد شد و چون در قانون انجمنهای بلدی حق انفصال بدولت داده نشده است قبل از آنکه نتیجه تجدید نظر معلوم و قانونی شود دولت در انفصال آنها نیز مختار خواهد بود .

ماده پنجم - اشخاصی که بواسطه فقد قوانین فرعیه که بایستی برای قوانین اساسی نوشته شود از ابهام و اجمال قوانین مزبوره استفاده کرده منحل نظم و آسایش

عمومی میشوند و باستناد بظواهر قوانین مجمل و مبهم بوسیله انتشارات یا وسایل دیگر با اقدامات دولت ضدیت مینمایند و حتی بعضی اوقات برای اجرای مقاصد خود بقوانین ممالک دیگر متوسل میشوند باید دولت در جلوگیری و دفع ضرر آنها مختار باشد و کلیتاً از مفاسدی که ممکن است بر سوء تأویل مجملات قوانین مترتب شود جلوگیری نماید .

ماده ششم - چون برای برقراری نظم و امنیت در تمام مملکت که منظور اساسی دولت است ایجاد قوای منظم کافی و عجلتاً تشکیل ژاندارمری مرتب در تحت اداره و تعلیم صاحب منصبان سوئدی لازم است برای ایفاء این مقصود دولت اقدامات لازمه را نموده لوا یحی را که برای سرعت جریان این مقصود و تکمیل آن لازم بداند بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد کرد .

ماده هفتم - بعضی ادارات و تأسیسات که بدون اقتضاء ضرورت و از روی عدم تجربه ایجاد شده و بقای آنها با احتیاجات فعلی مملکت متناسب نیست بلکه موقوف کردن یا تخفیف دادن آنها از نقطه نظر مالیه و مقتضیات مملکت لازم است باید دولت در تخفیف یا حذف و الغاء آنها مختار باشد .

ماده هشتم - در باب اصلاحات اساسی وزارت عدلیه دولت مشغول مطالعات لازمه بوده و پیشنهادی بمجلس شورای ملی خواهد کرد قبل از آنکه ترتیب مزبور پیشنهاد شود و صورت قانونی پیدا کند هم اختیاری برای دولت لازم است که باقتضاء وقت و موقع اقداماتی را که برای اجرای عدالت لازم میدانند بنمایند .

ماده نهم - مادام که قانون مجازات از مقامات مقننه نگذشته است باید دولت در دادن مجازات بترتیبی که هیئت وزراء قانون موقتی را مرتب خواهند نمود مختار باشند .

ماده دهم - بدیهی است که پلتیک داخلی هر مملکت تا یک اندازه بوضعیت

پلتیک و روابط خارجه آن مملکت مربوط است و مادام که در پلتیک خارجه يك مسلك مستقیم و مآل اندیشی اتخان نشود منظورات دولت در پیشرفت پلتیک داخلی نیز دچار اشکالات خواهد شد بنا بر این دولت باید در روابط خارجی روشی اتخان نماید که همراهی و اعتماد دول متحابه خصوصاً دولتی را که اهمیت روابط آنها مسلم است نسبت بدولت حاضره جلب نماید و مساعدت افکار عمومی باروشی که هیئت دولت اتخان میکند لازم است .

پروگرام هیئت وزراء عظام مشتمل بر ده ماده در جلسه شب یکشنبه نهم شهر رمضان المبارک ۱۳۲۹ با کثرت تصویب شد .

رئیس مجلس شورای ملی - حسین